

גיליון

חיבת העבודה

מעבד מתוכן שיחותיו של הגה"צ
רבי חיים יוסף בירדמן שליט"א
אב"ד חסידי לעלובקדושת הזמן
והשב"ק

מיהו אין מקרא יוצא

מדי פשוטו, ובימים אלו

נחרב ביהמ"ק, לכן צריך להשתפר

בדברים שגרמו לחורבן, והלא מפורש בגמרא (יומא ט:):
 "מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות וגמילות
 חסדים מפני מה חרב, מפני שהיתה בו שנאת חנם,
 ללמדך ששקולה שנאת חנם כנגד שלש עבירות,
 עבודה זרה גלוי עריות ושפיכות דמים", לכן נתחזק
 לאהוב כל אשר בשם ישראל יכונה, ולהשתדל
 להיטיב עמו בכל הטובות, וכאשר יש אחדות
 בישראל יש השראת השכינה, כמאמר הידוע של
 הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע ששני יו"דן בהדי הדדי
 הם שם הוי"ה, ואילו יו"ד על גבי יו"ד הוא סוף פסוק.

והמה בוכים פתח אוהל מועד" (כה, ו)

■ במקום לבכות - לעשות למעשה ■

כתוב כאן לימוד השכל גדול, שלפעמים נכשל
 האדם בחטא ח"ו, ומרוב צער ומרירות הרי הוא

פרשה זו קוראים ברוב השנים

בימי בין המצרים, אך דוקא בימים אלו קוראים
 פרשת פנחס שבה נאמרו הקרבנות של כל המועדים,
 והקריאה מעוררת את הזמן, ולכן יש בשב"ק זו
 ניצוצי אורה של הימים טובים" [חסידים ואנשי מעשה
 נסעו לרבותיהם בפרשת פנחס, מפני שיש בה מעין
 הקדושה וההארות של כל הימים טובים], וכבר כתב
 מהרש"א (בכורות ה.) שיש שייכות וקשר בין ימי בין
 המצרים לימים טובים, כי יש כ"א ימי בין המצרים
 מי"ז תמוז עד תשעה באב, וכנגדם "יש עוד כ"א ימי
 סליחה ושמחה מי"ט ראשון של ר"ה עד כ"א תשרי
 שהוא הושענא רבה יום גמר החתימה" [וב'לקוט
 אוהב ישראל' (לימי בין המצרים) מביא נוסח שונה, שהם
 כנגד הימים טובים ממש, שאף הם כ"א יום, ואלו הם: ז' ימי
 הפסח, ח' ימי סוכות, שבועות, שני י"ט של ר"ה, יוהכ"פ,
 ראש חודש ושב"ק, הרי כ"א], מפני שתוקף בין המצרים
 מאירים את הימים טובים באור מופלא רום מעלה.

פניני עבודה

א. הרה"ק רבי פינחס הורוויץ זי"ע בעל ה'הפלאה' מפרנקפורט סבל הרבה רדיפות מאנשי עירו, ואילו כשהיה נוסע
 לעיירות אחרות היו מכבדים אותו מאד בהיותו רב ואב"ד בעיר ואם בישראל, והיה אומר בצחות לשונו "פינחס אין
 דער פרעמד - איז א יו"ט, ואילו פנחס בבית הוא בין המצרים...", פירוש כשרבי פנחס אורח במקומות אחרים הרי זה
 יו"ט [כי כשקוראים ביו"ט את הכתובים שבפר' פנחס הרי זה יו"ט], ואילו כשקוראים פנחס במקומו הרי זה בין המצרים, ואף
 הוא בבית סובל רדיפות ומצרים...

ב. כמאמר אדמו"רי סלונים זי"ע, שהצייר צובע את ציוריו על דף שחור, כי עי"ז נקלטים הצבעים יותר טוב, והכי נמי
 דומה בין המצרים לצבע השחור שעל הדף ואח"כ אפשר לצייר עליו את הציור הנפלא בימים הטובים.

ג. במגילת רות מצינו, שהגיעה רות אל בועז (ב. כג.) "עד כלות קציר השעורים וקציר החטים", ומדייק ה'חתם סופר'
 (???) שדבר זה אירע בט"ז תמוז, שהרי בתחילה כתוב שנעמי ורות הגיעו לשם (א. כב.) "בתחילת קציר שעורים, ובט"ז
 ניסן קוצרים את השעורים לקרבן עומר, ומבואר בחז"ל (???) דקציר חטים אורך חודש ומחצה וכן קציר שעורים,
 נמצא שמיום ט"ז ניסן כשעברו קציר חטים וקציר שעורים הוה ליה ט"ז תמוז, ולכן אמרה נעמי לרות (ג. יח.) "שבי בתי
 עד אשר תדעין איך יפל דבר, כי לא ישקט האיש כי אם כלה הדבר היום", ואיך היתה בטוחה שיסיימו הכל באותו יום
 [כי אז עלתה השאלה אם מותר לו להינשא לה משום שהיתה מואבית, עד שדרשו "מואבי ולא מואבית"], רק ידעה נעמי שבי"ז
 בתמוז איתרע מזליה דישראל, וכיון שצריך לצאת ממנה דוד בין ישי ומשיח בן דוד, על כן הבינה שבדאי יתקיימו
 הנישואין עוד באותו היום בטרם הזמן של בין המצרים, כי הקב"ה מקדים רפואה למכה, וטרם הימים הקשים יבוא
 האור הגדול תחילה.

ד. מטו משמיה דהרה"ק בעל ה'חידושי הרי"ם' מגור זי"ע, שאצל פטירת נדב ואביהוא כתיב (ויקרא י.) "וכל בית ישראל
 יבכו את השריפה אשר שרף ה'", ומאי "יבכו" בלשון עתיד, רק רמז להם שהם עוד עתידים לבכות, כי כתבו המקובלים

מתאבל ובוכה", אך לימדה תורה שאין זו הדרך הישרה שיבור בה האדם, מפני שאסור להישאר רק עם הדמעות והבכיות, כי מלבכות לא יצא כלום, רק **צריך גם לעשות למעשה**, דהיינו לשוב בתשובה אל השי"ת, אע"פ שנכשל שוב ושוב, כי עליו להשקיע כל כוחותיו במה שחובתו לעשות עכשיו. וזה מה שהיה כאן אצל פנחס, שראה כל כלל ישראל בוכה, אמר עכשיו אין זמן לבכות, שהרי פרצה מגיפה בישראל, וצריך לעשות מעשה להשיב חרון אף ה' מישראל, על כן הלך לקנאות קנאת ה' צבאות והמגיפה נעצרה'.

כעין זה מביא ה'בית ישראל' מגור זי"ע (פרשת וישב שנת ???) בשם הרה"ק רבי ברוך ממעזיבז זי"ע להסביר דברי המדרש (בר"ר פרשה פה, א) דאחרי מכירת יוסף, "שבטים היו עסוקין במכירתו של יוסף, ויוסף היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויעקב היה עסוק בשקו ובתעניתו, ויהודה היה עסוק ליקח לו אשה, והקב"ה היה עוסק לברוא אורו של מלך המשיח", כי הם כולם בכו ואילו יהודה אמר שאין הזמן גרמא לבכות, רק צריך לבנות ולהעמיד דורות, ואכן הסכים עמו הקב"ה והשרה בו שכינתו להעמיד ממנו מלכות בית דוד".

פניני עבודה

(עי' זוה"ק ח"ג רטו:): שנתעברה בפנחס נשמת נדב ואביהוא, ועל כן היה בידו לעשות דבר גדול ועצום זה, ואז "והמה בוכים" כי השלימו את הבכיה הזו.

ה. וזה גם כאשר הבכיה היא באמת, וכמאמר אדמו"רי סלונים זי"ע שצריך לברוח מלבכות "פאלשע טרערען" [-דמעות מרומות], כי גם בבכיה אמיתית עדיף יותר לפעול ולעשות למעשה מאשר לבכות. **מספרים** על יהודי שקנה כרטיס הגרלה [-לוטו] והשאירו בביתו, כשהבחין בנו הקטן בדף נטלו לפי תומו וקרעו לגזרים, ראתה האמא מה שעשה בנה הקטן והתרגזה עליו והרביצה אותו, התחיל הילד לבכות, אך גם האמא בכתה מהפחד מה יעשה לה בעלה, וגם שאר הילדים בכו כי ראו את האמא והתינוק בוכים, באותה שעה נודע לאב שכרטיס ההגרלה שלו עלה בגורל וזכה בכסף רב, מיד מיהר לביתו בשמחה רבה להביא את הכרטיס, אך מה רבה היתה צער וועגמת נפשו כאשר מצאו קרוע לגזרים, על כן התיישב אף הוא על הריצפה ובכה, **נמצא כולם בוכים, אך התינוק בוכה בגלל שהרביצו לו, האמא בוכה מפני החשש מה יגיד האב, הילדים בוכים בגלל שאמא בוכה, ורק האבא יודע למה הוא בוכה, שהרי הפסיד אוצר גדול ועשירות גדולה.**

ו. כשנפגשו יוסף ובנימין כתיב (בראשית מה, יד) "ויפל על צוארי בנימן אחיו ויבך, ובנימן בכה על צוארו", ופירש רש"י "ויפול על צוארי בנימן אחיו ויבך - על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן ליחרב, ובנימן בכה על צוארו - על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו ליחרב", ולמה בכה אחד על החורבן של חבירו ולא בכה כל אחד על החורבן שלו עצמו, רק על החורבן העצמי שלו אסור לבכות, אלא עליו לבנותו ולעשות פעולות טובות למעשה, ובמקום לבכות בכיה של חנינים ראוי טפי שיבנה את החורבות, ורק על החורבן של הזולת מותר לבכות, מפני שאין בידו לבנותו.

ז. במדרש (ויק"ר פרשה לד, י) מסופר "רבי יוחנן וריש לקיש נחתין למסחי בהדין דימוסין דטבריא [ירדו לרחוץ במרחץ של טבריא], פגע בהון חד מסכן [פגע בהם עני אחד], אמר לון, זכון בי [תפרנסו אותי ותזכו במצות צדקה], אמרו ליה, כי נפקון אנן זכיין בך [כשנצא מן המרחץ ניתן לך צדקה], נפקין ואשכחניה מאית [אמנם כשיצאו מצאו אותו מת], אמרין, הואיל ולא אטפלון ביה בחייו נטפל ביה במותו [כיון שלא טפלנו בו בחייו נטפל בו בקבורתו שלאחר מותו], עד דאינון מסחין ליה [בעוד שהיו רוחצים אותו קודם קבירתו] אשכחין חדא כיסא [מצאו כיס אחד שיש בו] שית מאה דינר תלא בקדיליה [שהיה תלוי בצווארו], אמרו, ברוך שבחר בחכמים ובדבריהם, לא כן אמר רבי אבהו בשם רבי אליעזר, צריכין אנו להחזיק טובה לרמאין".

ומכאן למד הרה"ק בעל ה'לב שמחה' מגור זי"ע לימוד גדול, דהנה מסתברא שכאשר ראו רבי יוחנן וריש לקיש מה קרה לאותו עני התחיל היצר הרע לפתות אותם לבכות ולהתאונן ולהכות "על חטא" על שגרמו לשפוך דם מישראל, ורצה להפילם בפח העצבות והיאוש, אמנם האמוראים הקדושים דחו אותו והתחזקו ברוחם לקיים מה שמוטל עליהם לעשות בשעה זו וברגע זה, ואף אם נכשלו בחמורה שבחמורות לא נתנו ליאוש להשתלט עליהם, אלא חיפשו איך יש בידם לקיים כעת רצון ה' ולעשות לו נחת רוח, ומיד הלכו לטפל בו במותו כדי לקברו ולהביאו לקבר ישראל. **אגב**, ענין רמאים בצדקה, סיפר הרה"צ רבי יהושע ברים זצ"ל, שפעם היה אברך שעמד לפני נישואי אחד מבניו, והסתפק אם לנסוע לחו"ל להתרים נדיבי עם להכנסת כלה, כי מצד אחד היה לו עתה מעות לנישואי בן זה, אך לבניו אחריו לא היה לו כלום, ולמה לא יקדים רפואה למכה, והלך לשטוח שאלתו בפני הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע, שהורה לו, לצאת מיד לאסוף ממון להכנסת כלה, וטעמו ונימוקו עמו, שהשטן מפריע מאד לאנשים שלא יוכלו לקיים מצוות צדקה, ולכן אילו יסע להתרים נדיבי עם כאשר יהא 'נצרך' אמיתי אזי לא יצליח לאסוף כדי צרכו, כי מעטים יהיה להם את הזכות לעזור ולתת לעני אמיתי, משא"כ אם יסע עתה כאשר יש לו ממון באמתחתו, נמצא שאינו עני אמיתי, אז יהיו רבים הקופצים לתת לו, מפני שהשטן לא יפריע ולא יעכב בעדם, שהרי לא יבין שיש בזה מצות צדקה. ח. החסיד רבי בן ציון אפטער זצ"ל הסביר, למה התכסה אדם הראשון בבגד שעשה מעלה תאנה דוקא, רק עשה "פייג" לכל העולם [תנועה עם האצבעות כאומר שהוא מצפצף על כל העולם, ולתיבת "פייג" באידיש יש שתי משמעויות, או פרי תאנה, או תנועה של "פייג"], כי אחרי שנכשל בחטא גדול כזה והביא מיתה לכל הדורות רצה היצה"ר להפילו

דיבר דברי טעם, ומצד שני "נתעלמה ממנו הלכה", ולכן "געו כולם בבכיה", ובאותה שעה לא ידעו מה לעשות, ורק פינחס הרגיש שצריך לעשות כעת מעשה קנאות, וזה מה שה' רוצה, ולכן הלך ועשה מה שעשה. והיינו כי אסור להיגרר אחרי הבלבולים והבהלה, רק לעמוד בישוב הדעת ולעשות את רצון השי"ת תמיד, ובזה מסירים חרון אף וכעס.

■ כח התפילה ■

ובאופן אחר אפשר לומר, שאותו דור דעה לא היה בוכים בכיה בעלמא, אלא היו מתפללים לה' מתוך לב נשבר שהקב"ה יאיר את עיניהם כדת מה לעשות במצב הסתר כזה, ואכן בשכר תפילותיהם

וזה הענין שלימדונו רבותינו צדיקי הדורות ז"ע, שצריך האדם לקיים "סור מרע" על ידי "עשה טוב", שבמקום להיות עסוק וטרוד כל הזמן כיצד לברוח מהרע טוב ועדיף לו לעסוק בעשה טוב, ולהוסיף עוד ועוד מצוות ומעשים טובים, ועי"ז יעזוב מעצמו את הרע, וזה מה שלמדנו מפינחס, שבני ישראל היו בוכים מפני שהרגישו שחטאו במעשיהם, אבל פינחס לימדם דרך התורה, שאין לעסוק כל כך בבכיה על העבר אלא לעסוק ב'עשה טוב'.

ובתוספת עומק יבואר ענין זה, כי באותה שעה שעשו זמרי וכזבי את המעשה אשר לא יעשה היו בני ישראל מאד מבולבלים, וכמו שאמרו (סנהדרין פב.) "תפשה בבלוריתה והביאה אצל משה, אמר לו, בן עמרם, זו אסורה או מותרת, ואם תאמר אסורה, בת יתרו מי התירה לך", והיתה שם מבוכה גדולה, שהרי

ביאוש, אך הוא התחזק והראה לכל העולם שאין לו עסק עמהם, והוא ממשיך הלאה בעבודתו. **ט.** משלו משל, לחייל הנמצא בשדה הקרב, ולפתע מרגיש שירו לו ברגלים, והוא שותת דם, ובודאי שאסור לחייל זה להתיישב שם במקומו ולחבוש את המכה, שהרי אם ישאר שם יתפסו אותו האויבים ויקחו אותו לשבי, לפיכך מוטל עליו לרוץ עד שיגיע לחוף מבטחים ושם יטפל בפצע שלו. והכי נמי בעבודת השי"ת, שגם אם חלילה נחבל ונפל אסור לו להתעסק כעת עם הנפילה והפציעה, אלא ימשיך בעשה טוב, ובסוף יטפל גם בבכיה על החטא, אך לא באמצע המלחמה.

י. מספרים על הגאון רבי משולם איגרא זצ"ל, שפעם אחת הגיעו לפניו שני בעלי דין עם שאלה מסובכת מאד, ולא ידע מה לפסוק, לכן ביקש מהם שיחזרו אליהם למחר, אולם הם לא יכלו להתעכב שם ולכן המשיכו בדרכם לחזור למקומם, וכאשר הגיעו אל ביתם שטחו את שאלתם בפני המרא דאתרא, שהיה תלמיד חכם נכבד אך לא מגדולי הדור, קיבל הרב את פניהם ואחרי ששטחו לפניו את דבריו ציוה עליהם שימתינו עליו כמה דקות, ונכנס לחדר השני, ואחר זמן קצר יצא והעלה בפניהם פסק הלכה ברורה. לימים חזרו הבעלי דין אל עירו של הגר"מ איגרא, ונכנסו אליו והזכירו לו שהם היו אצלו לפני זמן מה, מיד הוציא הגר"מ תשובה ארוכה שהכין להם בשעתו, ויהי כאשר עיינו בפסק הלכה התפאלו והשתוממו, כי רב העיר שלהם פסק להם בדיוק אותו פסק, ככתבו וכלשנו, ויהי כשמוע כן הגר"מ התפעל מאד, כי היתה זאת שאלה קשה ומסובכת, וכששמעו שיש רב בעיר אחרת שהצליח בכמה דקות להוציא פסק כזה א"כ בודאי גאון אדיר הוא, ומיד יצא עמהם לדרך, כי אמר, שברצונו להכיר את רבם [כי לו ארך הדבר שעות רבות, והלא ידוע שהיה לו מוח עצום וחריף, והיה גאון אדיר ובקי בכל חדרי התורה. כשהגיע לפרק 'האיש מקדש' לקח אותו עשיר אחד לחתן, אך בתו לא יכלה לסבול הנהגותיו הקדושות ורצתה להתגרש, ואכן נתפרדה החבילה ונשא אשה אחרת. לימים רעשה העולם בשאלה עם אשה עגונה אם היא מותרת להינשא, והרבה מגדולי וגאוני הדור שלחו את תשובותיהם להגאון המופלא רבי ישעיה פיק זצ"ל כדי שהוא יכריע בנושא קשה זה, והנה השליח שהביא את תכריך המכתבים להגר"מ פיק היה חותנו לשעבר של הגר"מ איגרא, וכאשר העביר לידי את המכתבים ועיין בהם התפעל מאד מתשובתו של הגר"מ איגרא, ושאלו מי הוא חכם זה, נענה הלה שהוא אברך אחד הדר במקום פלוני, תמה הגר"מ פיק "אברך אחד? והלא הוא גדול יותר מכל הגדולים ששלחו תשובותיהם", ויהי כשמוע כן האיש התעלף תיכף על אתר, שהרי היה בידו מרגלית יקרה כזו ואבדה ממנו, משהצליחו לעוררו מעלפונו שאלו הגר"מ פיק מדוע התעלף, וכאשר שמע את תשובתו אמר לו "אם כן אתה יכול להתעלף שנית?", ויהי כאשר הגיע אליו התחיל רבי משולם לדבר עם הרב בלימוד, ומה מאד נדהם שאינו גדול כל כך בתורה, ולכן שאלו איך יתכן שהוציא פסק הלכה כזו בתוך כמה דקות, נענה הרב והשיבו, שכאשר באו הבעלי דינים בפניו ושאלו את שאלתם לא מצא ידיו ורגליו בהלכה זו, לכן עבר לחדר האחר ושפך שם שיח ותחינה בפני ה' שיכניס בפיו מענה לשון, ויפסוק לפניו דבר ה' זו הלכה, כי אם לא כן עלול לצאת מזה חילול ה', שהמרא דאתרא אינו יוצא כיצד לפסוק בין שניהם, ואכן היה לו סייעתא דשמיא ופסק להם פסק אמת לאמתו, כאשר שמע רבי משולם איגרא את דבריו נענה ואמר בביטול "אה, עם תפילה ודאי שאפשר להשיג הכל, חשבתי שזכיתם לכך על ידי יגיעת התורה, אם כן אין לי מה לחפש כאן, ואני חוזר לביתי..."

הגאון בעל ה'אור שמח' מדוינסק זצ"ל כשהיה מתקשה בסוגיא, היה קם ממקומו ומתפלל שיתן לו השי"ת אהבת תורה, מששאלו אותו מה ענין אהבת תורה להכא, יותר היה נראה שיתפלל על הבנת התורה, אך הוא השיב, כי מי שאוהב דבר מה יודע מה כואב לו, ולדוגמא, אין כמו אמא שיודע להרגיע את בנה התינוק, והיינו טעמא, כי מרוב אהבתה אליו יודעת מה חסר לו, והכי נמי כשיש לאדם אהבת תורה אמיתית מתיישרים לו כל קושיותיו ושאלותיו, מ'זעט די גלאנץ פאר דער אויגן.

עלה אל הר העברים וגו' (כו, יב)

■ הסתכלות על ארה"ק ■

כאן אמר הקב"ה למשה שיעלה אל ההר וימות שם, ולפי זה זה העלייה שנאמר שוב בתורה בפרשת וזאת הברכה, אלא שבמשנה תורה חזרה הכתוב על מה שכבר נאמר כאן.

אך קצת קשה, שהרי נאמר בפרשת דברים שחזר על כל משנה תורה בא' שבט, נמצא שהנאמר כאן היה אחרי מה שנאמר שם, וצריך לומר שהיה לפני כן, ואין מוקדם ומאוחר בתורה, אמנם עוד צריך להבין, מדוע אחרי פרשה דין הפסיק הכתוב עם פרשת נסכים, ואח"כ דיני נדרים בפרשת מטות, והגעלת כלים במלחמת מדין, מדוע לא נאמר פרשה זו בסוף.

ולפיכך מחדש ה'אבודרהם' בכמה מקומות (ראה בפרשת בראשית ??? ונח ???) שהקב"ה אמר למשה רבינו זמן רב לפני פטירתו שיעלה אל ההר לראות ולהסתכל על ארץ ישראל, כי הוא אינו עתיד להיכנס לארץ, לכן יעלה כמה פעמים וינצל את ההזדמנות להסתכל על ארץ ישראל, וזה מה שנאמר כאן, שהקב"ה אמר לו כמה חודשים לפני שנפטר שיעלה להר העברים ויביט על ארץ ישראל".

ריחם ה' עליהם ושלח להם את פינחס שבצדקותו קינא קנאת ה' צבאות, והמגפה נעצרה.

ומכאן אפשר להתחזק בכח התפילה, כי אע"פ שהיה נראה בעיניהם שכלו כל הקיצין, כי לא ידעו מה לעשות, ואף לפי ההלכה לא היה דין ברור לזה, שהרי מה שקנאין פוגעין בו הוא הלכה ואין מורין כן, ואעפ"כ לא עשו חשבונות, אלא שפכו לבם בדמעות לפני השי"ת שיושיע אותם, ואכן הצילם ה' על ידי פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן".

ובענינים אלו צריך להשגיח שלא תהא חכמתו מרובה ממעשיו, אלא לקיים הדברים למעשה, שבכל צעד ושעל וכ"ש כאשר אינו מצליח להסתדר ירים עיניו השמימה ויבקש עזרה מהקב"ה, כי לא סגי במה שיודע שיש כח התפילה, רק צריך גם לנצלה ולהתפלל אל ה' כראוי בכל עת מצוא, וכמו שנאמר (תהלים קיט, לח) "הקם לעבדך אמרתך - אשר ליראתך", שמפרשים אמרות טהורות ודברי התעוררות בפסוקים ובכתובים, אך צריך שלא יהיו דיבורים בעלמא וישאר רק בזה, אלא להמשיך "אשר ליראתך", שיגרמו לו פירושים אלו ליר"ש ועבודת השי"ת".

פניני עבודה

יא. כאשר היה סערה בארץ ישראל על חטיפת ילדי טהרן על ידי הציונים רח"ל, סבר הגאון בעל ה'חזון איש' זצ"ל, שבמקום לעשות פעולות והשתדליות שונות בענין זה אין עצה כי אם להתפלל אל ה', ואף התבטא אז ואמר "אני יודע שלא יבינו אותי, ויתכן שיהיה לאנשים טענות עלי, כי זה נגד ההרגשים, אך מי שלומד תורה מתוך יסורים יש לו הרגשה מיוחדת להכריע בדברים מיוחדים - גם כאשר אי אפשר להבין".

יב. לפני כמה שנים הייתי בלונדון יצ"ו, ושמעתי מאיש מהימן שהיה מקורב להחסידי רבי מנחם מנדל פוטרפס זצ"ל מגדולי משפיעי חסידי ליובאוויטש, פעם אחת אמר לו, שהמגידיים קשה להם מאד להתעורר כשהם שומעים דברי התעוררות ופירוש טוב בפסוקים, מפני שמיד כאשר שומעים רעיון חזק חושבים לעצמם כיצד יוכלו להגיד כן לאחרים, ונמצא שוכחים מעצמם ואינם מכניסים את הדברים בלבם, כשמוע כן החסיד שתק כמה רגעים ואז הפטיר "די זאגסט זייער ריכטיג" [אתה אומר דיבורים נכונים ואמיתיים מאד].

יג. והיתה לו עבודה גדולה בהסתכלותו על ארץ ישראל, כמו שכתב מהרש"א (???) דמה שאוירא דארץ ישראל מחכים היא מחמת שהיה משה רבינו מסתכל על ארה"ק, כי על ידי ההסתכלות הכניס חכמה באויר הארץ [ואילו היה נכנס לא היה ביהמ"ק חרב, כמבואר בסוטה ט., אלא שלא זכינו לכך].

לזכות הבחור **רום בן תמר נועה** אשר נחטף ונמצא בידי גויים ארורים ימ"ש מיום שמחת תורה תשפ"ד
שיצא בקרוב מאפילה לאורה בתוך שאר שבויי וחולי ישראל

להערות והארות, תרומות והנצחות וכן לקבלת הגיליון כל שבוע ניתן לפנות ל:

0722350650 או לפקס M0732951378@GMAIL.COM

לתרומות והנצחות בלבד ניתן לפנות למספר: 05331.05646

ניתן גם לתרום להוצאות הגיליון בעמדות "נדרים פלוס" על שם "חבית העבודה", תזכו למצוות

יו"ל ע"י מכון "חבית העבודה", © כל הזכויות שמורות

להפצה ולכל ענייני הגיליון בארה"ב ניתן לפנות למספר: 718-755-2175

התודה והברכה לאלו שהרימו תרומות קודש להוצאת

תוכן שיחותיו של מורינו הרב שליט"א לזיכוי הרבים

